

DE KOETSIER VAN BRUGGE

‘Gedenk dat ge u verveelt’

Een Belgische fabel van auteur Frank Adam en illustrator Klaas Verplancke
in de reeks ‘Confidenties aan een ezelsoor’

Dit is het verhaal...

Dit is het verhaal van de koetsier van Brugge, die op een zonovergoten zomerochtend, na het liefdevol inspannen van zijn paard, het geduldig vullen van de haver, het ambachtelijk invetten van zijn zweep, vastberaden had besloten die dag zijn eerste klant te doden.

Dit is het verhaal van de ezel, die de ochtend dat de koetsier van Brugge een .357 Magnum in zijn voorraad haver schoof, met de kinderlijke opwindende van de pas aangekomen reiziger vanuit het station richting centrum stapte, zich daar wuivend met een bankbiljet in de eerste de beste koets liet vallen, tegen de rug van de koetsier ietwat onpersoonlijk maar zeker niet onbeleefd bedoeld gebood: ‘Rij mij uw Brugge maar rond’ en een seconde later met pupillen als schietschijven staarde in de loop van diens revolver.

Uw Brugge

‘Het spijt me, maar voor dat bedrag,’ zei de koetsier met nauwelijks verholen minachting in zijn stem, ‘kan ik u enkel rondrijden in uw Brugge. In de stad van uw geperverteerde verbeelding.

Zoals de mens bussen inschakelt, treinen inlegt, vliegtuigen chartert om aan de andere kant van de wereld rampen te aanschouwen en de menselijke gruwel van nabij te kunnen bewonderen, zo huren u en uw toeristensoort mijn koets om mijn geliefde stad interessant te komen vinden omwille van haar afschrikwekkende saaiheid.

Hoe heerlijk huivert u...

Hoe heerlijk huivert u als u een koetsier nutteloze historische data hoort debiteren met het stemgeluid en de passie van een ambtenaar op rust. Hoe zalig rilt u bij het zien van deze Midden-Aardse Stad, haar Midden-Aarde kunst, haar hobbitachtige bewoners, die door een feodaal verbond tussen toerisme en middenstand van hun geliefde straten en pleinen worden verjaagd. En hoe haastig háást u zich om haar na amper één dag weer te verlaten.

Memento te languere

Want zoals u zich (in normale omstandigheden) één keer per dag in een privaat vertrek van uw onverteerde voedselresten ontdoet en u na een handenwassing de rest van de dag gedraagt alsof u over een lichaam beschikt dat niet door wansmakelijke ongemakken wordt geplaagd – zo bezoekt u slechts één maal in uw leven Brugge om u van uw grootste postmoderne dwanggedachte te ontlasten – nl. *'Memento te languere'*, 'Gedenk dat ge u verveelt' – en om nadien elders een o! zo druk, cultureel opwindend leven te leiden dat nooit of te nimmer door zelftwijfel, minderwaardigheidsreflexen of lusteloosheid wordt verstoord.

Oorlog, politiek en bezetting – Een nieuw bruisend Brugge?

Oorlog, bezetting en politiek heeft mijn stad in de loop der tijden met de grootste volharding getrotseerd. Maar hoe lang houdt zij stand wanneer zij door vooroordelen wordt belegerd, in verhalen wereldwijd met laster wordt besmeurd, tot in het islamitische hiernamaals toe – waar naar verluidt de geest van Bin Laden bij aankomst in de hel een dossier ontvangt met de mededeling dat christenhonden zijn ingewanden zullen openrijten en uitrekken over een afstand van Mekka tot Medina (dat is vijfhonderd kilometer) tenzij hij, als boetedoening voor de stad die hij zo apocalyptisch heeft verwoest, terugkeert naar de aarde en daar in een danig uitgebluste stad zulke goede werken verricht dat haar inwoners elke ochtend met de hoogst mogelijke hoeveelheid ochtendenergie ontwaken, en dat naar verluidt Bin Laden wanneer hij de naam van de stad in kwestie leest op het dossier, gelaten het hoofd schudt en zegt: 'Een nieuw Bruisend Brugge? Nee, dat lukt me nooit. Laat die christenhonden maar gelijk op me los.'

'Mijn Brugge'

'Mag ik u vragen,' informeerde de ezel op zakelijke toon, 'hoeveel uw tarief bedraagt om mij *uw* Brugge te laten zien.'

'Mag ik u vragen,' vroeg de koetsier, 'hoeveel uw budget daarvoor heeft voorzien?'

'Voor *uw* Brugge,' zei de ezel, 'is geen prijs mij te hoog.'

'Wel, dan,' zei de koetsier, terwijl hij de haan van zijn Magnum spande en de revolver tegen de slaap van de ezel plaatste, 'in ruil voor uw leven laat ik u *mijn* Brugge zien. Geen sluimerende stad waar uw middeleeuwse dagdromen van in kant gesluisde maagden, in kousenbroek gesterpe knapen tijdens een ontspannende koetsrit worden verbeeld, maar een bruisende, vulkanisch kokende metropool van de eenentwintigste eeuw, waar niet in stoet of wagenspel, voor het vermaak van de burger af en toe een historisch personage wordt terechtgesteld, maar waar de burger zelf op elke straathoek, elk willekeurig moment van de dag of de nacht, voor het oog van journaalcamera's en tot schrik van het Comité voor Openbare Blijdschap & Toerisme kan worden geëxecuteerd.'

'En waar u,' onderbrak de ezel, 'tijdens een schermutseling met veiligheidstroepen straks de eerste zult zijn.'

‘Voor het Nieuwe Brugge,’ zei de koetsier heldhaftig, ‘offer ik alles. Zelfs mijn leven.’

De ezel keek weg van de loop van de Magnum, richtte zijn blik als een mentale revolver in de blik van de koetsier en schudde het hoofd.

‘Alles betekent méér dan enkel uw leven. Als u met het oude Brugge wil breken, dat Midden-Aardse beeld voorgoed wil vernietigen en zoals u beweert werkelijk alles wil offeren, wend uw .357 Magnum dan af van mijn persoon en zet die tegen de slaap van uw paard.’

Alsof het dier in kwestie over een paranormaal gehoor beschikte en uit de hem omgevende geluidenbrij van Portugese neusklinken, Duitse keelraspen en Spaanse gromspraak, net die klanken die zijn naam vormden had opgepikt, wendde het zijn kop en staarde zijn meester aan met de trouwe, nietszeggende blik van een afgeleefde knol.

Welk verhaal?

Een half uur later, op het dakterras van het Concertgebouw, dat hen vergastte op een bovenwerkelijk panorama over stad en ommeland, vroeg de ezel aan de koetsier met welk verhaal hij zijn Nieuwe Brugge nu juist dacht te verkondigen?

Met het verhaal over Bin Laden, die misplaatste grap waarmee het meisje van zijn dromen, gewild of niet, onlangs zijn hart had gebroken? Of met zijn eigen verhaal, over het Nieuwe Brugge dat hij elke dag opnieuw weer schiep in zijn koets? Moest hij, omdat Paris de hele antieke wereld offerde voor de schoonheid van een vrouw, nu het beeld, de toekomst en het lot van zijn geliefde stad laten afhangen van het gladgeschoren poesje van een studente experimentele dans, die bij gebrek aan carrière werkte als serveerster in een verre anonieme stad?

Verzen in zijn koets

Waarom vuurde hij in zijn koets geen verzen in plaats van kogels af? Waarom confronteerde hij zijn toeristen niet met de praktijk van de vele theaters, jazzclubs en operahuizen in zijn stad, waar ze zonder ijs, Belgische chocolade of Brugse gids op harde, ongemakkelijke stoelen, uren achtereen, met hun existentiële verveling werden geconfronteerd, en met zoveel onbeantwoorbare vragen naar huis werden gestuurd dat ze Brugge de rest van hun leven vergaten? Waarom ging hij zelf eens niet op reis – was het mooiste Brugge niet het Brugge dat werd gemist? En waarom zocht hij tegen zijn dertigste verjaardag niet een flat en zei hij zijn kamer in het ouderlijke huis niet eindelijk voorgoed vaarwel?

Het mystieke zwijgen

Meer nog dan van Brugge, zoveel was duidelijk, hield de koetsier van zijn paard. Alsof beiden door een gril van het lot jaren van elkaar waren gescheiden, viel hij zijn rijdier beneden bij het weerzien huilend van geluk om de hals.

Na een haastig, gegeneerd afscheid kwam de ezel in een drummende anonieme mensenstroom terecht. Een kleine jonge vrouw aan zijn zij lachte

hem zwijgend toe. In het bokkige Japans dat hij aan een onbarmhartige judo-initiatie overgehouden had, sprak de ezel haar van het mystieke zwijgen waar deze stad in vergeelde reisgidsen om werd geroemd.

© Frank Adam (tekst)

© Klaas Verplancke (prent)

Info:

Frank Adam schreef en Klaas Verplancke maakte de prent *De koetsier van Brugge* in opdracht van het **Brugs Erfgoednetwerk (BEN) voor de inspiratiedag 'Beeldvorming en Erfgoed'**. Frank Adam en cellist Lode Vercampt performden de fabel in de kamermuziekzaal van het Concertgebouw Brugge als teaser voor het panelgesprek met Linda Boudry (coördinator Kenniscentrum Vlaamse Steden stadsontwikkeling en stedenbeleid), Noel Salazar (founding director van het Cultural Mobilities Research –CuMoRe K.U.Leuven culturele aspecten van toerisme en migratie), Jeroen Bryon (als gastdocent Stedelijk Toerisme aan de K.U.Leuven en strategisch adviseur kennis & innovatie bij Toerisme Vlaanderen), Marc Jacobs (directeur van FARO, Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed), en vrt-nieuwsanker Lieven Verstraete die de discussie in goede banen leidde.

Belgische fabels werd uitgegeven door uitgeverij Vrijdag (Antwerpen).

www.frankadam.be, www.klaas.be, www.uitgeverijvrijdag.be

[Link naar het verslag van de Inspiratiedag 'erfgoed en beeldvorming':

www.erfgoedcelbrugge.be/item.php?lang=NL&itemno=19_179_183_209_212]